

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXXI (65) • ŠTEV. (Nº) 36

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 13 de septiembre - 13. septembra 2012

DOVOLJ JE!!!

To, čemur smo priče sedaj v Sloveniji, nezasišlanemu medijskemu linču, zasmehovanju in smešenju kardinala Franca Rodeta namreč, je sramota brez primere, nevredno vsakogar, ki se hoče imenovati častnikar, kaj šele pošten človek, to je velika sramota za vso Slovenijo!

Da je v Sloveniji na vseh področjih veliko narobe, priča že podatek, da niti en sam ropar niti en sam plenilec državnega, ljudskega, skupnega premoženja ne sedi za zapahi, kot tudi dejstvo, da se slovensko sodstvo obnaša kot noj, ki tišči glavo v pesek sredi nevarne puščavske nevihte, ko gre za roparje, ko pa gre za rajo, se obnaša kot rabelj! Da je Slovenija v hudi socialni, moralni, etični krizi, da ne rečem ravno na psu, a gotovo vsaj v globoki greznici, je preprosto dejstvo vsem na očeh, za uvidenje le-tega ni potrebno biti noben strokovnjak, že preprost pogled z roba govori, da ima prav naš pisatelj Boris Pahor, ko mirno, preudarno in sredi bele Ljubljane na glas pove, da v Sloveniji sedanja politika vseh barv nima nobenega državnikaškega odnosa do lastne domovine in lastnih ljudi, kot tudi nima nobenega ponosa, saj bi se sicer ne obnašala tako, kot se, da o viziji za prihodnost niti ne govorimo, ker je nima nobene, razen iskanja še zadnjega plena seveda! Da vsaka riba najprej pri glavi smrdi, vemo že dolgo, a vseeno si nismo mislili, da bomo pričali takim škandalom, kot smo jim pričali danes, ko se plenilci, falotje, roparji vseh političnih barv ter odtenkov v Sloveniji lepo in mirno sprehajajo, medtem ko se raja - slovenski narod vse težje prebija skozi vsakdanjik. Da se lahko v Sloveniji brez stvarnih dokazov, brez potrebnih preverjanj, naredi »zgodba«, je neverjetno; da lahko mažejo kardinala Rodeta, kot hočejo, in zaradi tega nikomur ne odgovarjajo, je sramota brez primere. Da imajo v Sloveniji dva različna metra za različne ljudi, vsi normalni ljudje vemo že od konca druge svetovne vojne naprej, kot vemo tudi, da je Cerkev na Slovenskem v krizi, a smo vseeno mnenja, da je obnašanje pisunov dnevnika Delo zavrženo dejanje, ki ga tudi v Italiji na tako nizkotni ravni ne poznamo, gotovo pa vsi poklicni častnikarji vemo, da za taka, vsakega častnikarja nevredna, dejanja sledijo pri nas obsodbe na sodišču, izgoni iz Vsedržavnega združenja častnikarjev, denarne, tudi zaporne kazni. Seveda je veliko lažje kazati s prstom na sedanjo krizo Cerkve, veliko lažje, bolj udobno, kot pa reči na glas, da je tak način pisanja sramota brez primere! »Viri« Delovih pisunov so bili: »Ljudje iz Slovenije«, »farani«, »oseba, ki je tudi na sodišču pripravljena povedati vse« in tako dalje, ker dejansko nima niti smisla izgubljati besed s takimi »viri«, ki to niso, ampak služijo le klevetanju po znanem načelu, da »je treba klevetati, klevetati, klevetati, nekaj bo gotovo od klevetanja ostalo«. V Novem glasu smo jasno zapisali že ob začetku »afere Maribor«, kasneje ob »aferi Uran« in danes ponovno ob »aferi Rode«, da mora slovenska Cerkev z resnico na dan, kajti le resnica nas osvobaja.

To smo zapisali in pišemo kot kristjani, kot »tisti, ki hodimo k maši«, da se razumemo! Nismo se nikdar skrivali za prstom, kot tudi nismo za pometanje grehov pod preprogo, kot dejavni člani Cerkve smo dolžni spregovoriti tudi o stranpoteh Cerkve, da, prav zato, ker smo tudi sami Cerkev, zahtevamo, da se pride resnici do dna, da se jasno spregovori o zmotah, stranpoteh ter grehah, ker se zavedamo, da je Cerkev samo skupnost spreobrnjenih grešnikov in ni ter tudi ne more biti nobena skupnost pravičnejšev, ki to niso. In se sprašujem, kje so danes vsi tisti krščanski laiki, ki so se v zadnjih dvajsetih letih izšolali v škofijskih zavodih v Vipavi, v Šentvidu, Mariboru, Želimlju, kje so, zakaj jih v javnosti ni, zakaj ne povedo tudi oni, da so tu, da se s takimi nevrednimi, zavrženimi dejanji ne strinjajo, zakaj tega ne povedo na glas? Kje so? Kaj se vsi ravnaajo kot tista mlada izobraženka, ki je izšla iz ene od omenjenih cerkvenih šol in je na moj očitek, da molči, ko bi tudi sama morala reči javno in na glas svoj odločni NE!, samo suho odvrnila, da mora najprej poskrbeti za svojo kariero? Pa kaj bomo zares morali spremljati taka nedostojna, človeka nevredna početja v nedogled? Kaj v domovini zares ni več občutka za človeško dostojanstvo, lastno in sočloveka, tudi obče? In če smo v »aferi Rode« že od samega začetka vedeli, da gre za še eno od zavrženih dejanj točno določenega slovenskega tiska, si ne moremo kaj, da se ne bi na glas vprašali, zakaj se ljudje, da, preprosti ljudje, temu ne uprejo. Kaj se dogaja? Mar ne vedo, da je slovit Umberto Eco, ki ni veren človek, a ima visoka etična ter moralna merila, dal že pred desetletji recept, kako se nečemu upreš? Mar ne vedo, da se od pisanja nekoga, ki te nenehno maže, ki nenehno laže o tvojih svetih stvarih, odgradiš tako, da pač njegovega pisanja ne kupiš več? Je to tako težko narediti? Sam nisem enkrat samkrat v življenju kupil italijanskega dnevnika, ki vedno, nenehno in ob vsaki priložnosti piše grdo o nas Slovencih! Je to tako težko narediti? Kaj zares nimamo dostojanstva več, niti toliko ne več, da ne zmoremo več reči: »Tega pa se ne gremo več!«? Kar me najbolj boli, a ne samo mene, a bom zapisal le zase, je dejstvo, da so danes preprosti slovenski ljudje, da, raja, folk, socialno dno, na cesto vrženi, brez zasluzka usodi prepuščeni, brez dostojnega plačila nekje na robu vsega odloženi ter dostojne pokojnine in vsega drugega oropani, počutijo osamljene, izigrane, pozabljene, na rob potisnjene, oropane vsega, tudi prihodnosti in upanja vanjo. Prav zato mora slovenska Cerkev jasno spregovoriti in se ponovno postaviti na stran ter v bran preprostega slovenskega človeka, tistega, ki so ga okradli, prevarali, zavedli in mu vzeli vse tisti slovenski ljudje, ki so človeštva, kaj šele Cerkve!, nevredni! Vrniti se k evangeliju, to!

(Novi glas)

»Lovimo zadnji vlak«

Premier Janez Janša se je dopoldne v Luksemburgu sestal z vodjo evroskupine Jean-Claudeom Junckerjem. Predstavil mu je prizadevanja vlade pri reševanju javnofinančnega položaja Slovenije, med drugim časovni načrt za ključni reformi - pokojninsko in reformo trga dela - ter načrt za sanacijo bank. Juncker razmere ocenjuje kot resne in poudarja, da Slovenija ne sme izgubljati časa.

Do srečanja Junckerja in Janše je prišlo po dnevih ugibanj v medijih, da bi Slovenija kmalu utegnla zaprositi za mednarodno finančno pomoč, kljub temu, da je finančno ministrstvo vseskozi poudarjalo, da je Slovenija še sama sposobna rešiti svoje težave.

V to verjame tudi šef evroskupine, zato je na vprašanje, kako resne so razmere in ali bo morala država zaprositi za pomoč, odgovoril: »Razmere v Sloveniji so resne. Slovenija ne sme izgubljati časa. Moja delovna hipoteza je, da bodo napovedane reforme

izvedene v predvidenem času. Moja delovna hipoteza ni, da bo Slovenija zaprosila za pomoč. Moja delovna hipoteza je, da bo izvedla vse, kar predvideva slovenska vlada.«

Tudi Janša je napovedal, da bo slovenski parlament večino predlaganih ukrepov obravnaval še ta mesec, vsi postopki pa morajo biti po njegovih besedah končani do konca leta, tako da bo z novim letom Slovenija bistveno bolj zdrava in stabilna država. »Slovenija je v zadnjih letih marsikaj zamudila, zato je danes pred pomembnimi koraki, ki jih mora delati v krajšem času. Nadaljevati moramo z zmanjševanjem proračunskega primanjkljaja in vlada je odločena, da te korake naredi s predlogi proračunov za leti 2013 in 2014. Najpomembnejši kratkoročni ukrep za izhod iz krize in ponovni zagon rasti je stabilizacija bančnega sektorja,« pa tudi reformi, poudarja Janša. Ti sta po Junckerjevi oceni nujni: »Ta reformni proces je izjemno pomem-

ben tako za Slovenijo kot za območje evra kot celoto.«

»Pri vseh teh ugibanjih, ali bo Slovenija morala zaprositi za tujo finančno pomoč, obstaja seveda besedica če. Če teh stvari ne naredimo, potem je to golo dejstvo, ni pa treba, da do tega pride, zato se vlada tudi trudi. S temi ukrepi, ki jih je predlagala in so že pripravljene, okrog katerih se pogovarjamo in pogajamo, lovimo zadnji vlak,« je po srečanju z Jeanom-Claudom Junckerjem pojasnil Janša.

Sicer pa je slovenska javnost sodeč po anketi Slovenski utrip, ki jo je izvedla Fakulteta za uporabne družbe študije naklonjena slovenskim reformam. Pokojninsko reformo, ki vključuje podaljšanje delovne dobe ter preglednejše razmerje med vplačanimi prispevki in višino pokojnine, podpira 53 odstotka vprašanih. Reformo delovne zakonodaje, ki bi omogočila tako lažje odpuščanje kot lažje zaposlovanje, pa podpira skoraj 54 odstotkov.

Nov napad na Cerkev

Slovenija zadnje tedne doživlja pravo poplavo pisanja okoli takoi-menovane »afere Rode«. Gre za eno najhujših izmišljotin, kar si jih je privoščila slovenska levica v svojem sovraštvu do vsega katoliškega.

V »Delu« (kot običajno) so namreč objavili, da se je v Nemčiji pojavil mlajši moški (Peter Stelzer - najprej niti ime ni bilo znano), ki »domneva« da je kardinalov sin. Izbrskali so zgodbo o mladostnem prijateljstvu med tedaj duhovnikom Francom Rodetom in mlajšim dekletom, ter brez nikakršnih dokazov, ne preverjanja, objavili zaključek očetovstva. Gonja se je nadaljevala čeprav je Petrova mati zanikala to možnost in tudi povedala, da je že v preteklosti UDBA večkrat pritiskala nanjo, da bi očrnila kardinala. Da je vsa le medijski konstrukt jer jasno, ko se že celo nekato9liško časopisje sprašuje, če ni Peter Stelzer »talec Delove hišek«.

Kardinal je možnost očetovstva dokončno zanikal ter predal legalno zadevo odvetniški pisarni. Zahteval je analizo DNK (po špansko ADN) in pristal na vse pogoje, ki jih je stavil omenjeni moški, celo, da analize opravijo v Nemčiji. Afera je sedaj na tej točki.

Vse reakcije, ki so se pojavile v obrambo kardinala in Cerkve lahko povzamemo z izjavo Sveta katoliških laikov, ki je zapisal, da se slovenski mediji, še posebno v zadnjih tednih, ukvarjajo s povsem tendencioznim poročanjem o katoliški Cerkvi in katoličanih. »Poročanje o nečem, kar temelji zgolj na govoricah, brez preverjanja in poročanja o objektivnih dejstvih, je pristransko.«

Menijo, da je namen takšnega poročanja z ustvarjanjem velikih »zgodb« o Cerkvi na Slovenskem in njenih najvidnejših predstavnikih, poleg pridobivanja premoženjske

koristi, tudi v kraitvi do-brega imena posameznim cerkvenim predstavnikom in v blatenju Cerkve kot najmočnejše organizacije civilne družbe.

»Pristranske objave ciljajo na vnašanje občutka razdora v Cerkvi na Slovenskem, na

spodbujanje proticerkvenega razpoloženja v javnosti, k moralni diskreditaciji Cerkve in k odkritemu smešenju škofov in duhovnikov.«

Predsedniške volitve v Sloveniji

Veleposlaništvo RS v Buenos Airesu obvešča, da so volitve predsednika Republike Slovenije razpisane za 11. november 2012 (in eventualno drugi krog 2. decembra 2012).

Volilni material (glasovnico in volilno karto za prvi in drugi krog) bodo slovenski državljani v Argentini avtomatično prejeli na svoj naslov (tj. brez da za to zaprosijo). Glasovnica bo prazna, tako da jo boste izpolnili z imenom kandidata, za katerega volite, nato pa poslali v Slovenijo (navodila bodo priložena).

Če ne želite voliti po pošti, lahko to na dan volitev storite tudi na Veleposlaništvu RS v Buenos Airesu od 9. do 17. ure. Če pa bi se na omenjeni datum nahajali v Sloveniji, se je treba posebej prijaviti.

Če niste prepričani, ali ste pravilno vpisani v volilni imenik, nas prosim čim prej kontaktirajte. Prav tako nas nemudoma obvestite o morebitnih spremembah imena (npr. po poroki) ali naslova, če tega še niste storili.

Vse dodatne informacije o volitvah najdete na spletni strani www.dvk-rs.si

VTISI IZ SLOVENIJE

47. Študijski dnevi Draga 2012 (2)

(Od našega dopisnika)

Skrb za svet, naravo, je zdaj že tema vsakega dne in po vsem svetu. Svetovno vprašanje, ki ga je treba reševati na narodni, državni lokalni ravni. Zato je razumljivo, da je na Drago bila objavljena dr. Lučka Kajfež Bogataj, ki je v soboto, 1. septembra, svoje besede naslovlila Planetarne meje - ovira za rast, izziv za razvoj. Leta 2007 je bila v sklopu IPCC sodobitnica Nobelove nagrade za mir.

V svojem izvajanju je pokazala na razne znake, ki opozarjajo, da je človeštvo že prešlo meje in da smo prišli do točke, v kateri se ne moremo več boriti, da bi preprečili vremenske spremembe, lahko pa jih omilimo. Po omembi zastrašljivih števil, s katerimi operirajo ekologi in raziskovalci, je mnenja, da moramo predvsem spremeniti pristop do življenja, narave in našega Planeta in spremeniti svoje obnašanje.

Nedelja vedno začne z mašo. Letos je ni daroval lokalni škof, ampak njegov vika za Slovence Tone Bedenčič. Z njim je somaševal dr. Edi Kovač OFM.

Po maši je sledilo predavanje, ki je običajno posvečeno religiozni, cerkveni, filozofski tematiki. Predavatelj je bil dr. Branko Klun, profesor na Teološki fakulteti v Ljubljani in gostujoči profesor na raznih priznanih evropskih univerzah. Svoje misli je strnil v naslov Nemir spraševanja: temeljna duhovnost in religija.

Ali je sploh mogoča duhovnost, ki ne temelji najprej v človeškosti? In, ali je sploh mogoča religioznost, ki ne temelji najprej v duhovnosti?

Ena najbolj usodnih iluzij sodobnega človeka je prepričanje, da človek v bistvu pozna stvarnost, da ni več velikih skrivnosti. Zato je tudi govor o duhovni razsežnosti človeka z vidika naravoslovnih znanosti zgolj prisposoda, način govora. Toda dosleden filozofski razmislek nas privede do tega, da je vsako človekovo spraševanje in vedenje dejavnost človeka. Iz notranje perspektive, ki jo vsakdo izmed nas živi, ne moremo izstopiti. Življenje, ki ga živimo v vsakokratni osebni enkratnosti, je prvotnejše od vsakega naknadnega, tudi znanstvenega, spoznanja. Vsako spoznanje ima svoj smisel v odnosu do tega živetege življenja. Človek je odprt na način razumevanja in na način spraševanja. Razumevanje je neločljivo povezano s spraševanjem. Človek je odprto bitje, ki po svojem bistvu sprašuje in išče razumevanje.

Spraševanje je naš način življenja. To spraševanje zadeva v prvi vrsti nas same. Razumevanje tega, kaj sem, nam ni dano, temveč, nasprotno, zadano. Človeško življenje je torej zaznamovano s temeljno vprašljivostjo. Ne gre zgolj za vprašanja, ki so v službi preživetja in koristnosti. To, kar smo, smo v razumevanju sebe. Kdo smo in kaj

smo: to je temeljno vprašanje, ki konstituira človeka. Sem vprašljiv, ker ne vem, kdo sem. Temeljna vprašljivost je nemir, ki ga v tem življenju ne bomo nikoli pomirili. Tudi vera ne utiša te vprašljivosti.

V veri se človek ne sprašuje manj, ampak več. Vera in radikalnost njenega spraševanja poglobljata človeka v njegovi človeškosti. V tej držji je človek sposoben pristnega sočutenja do vsakega človeka. Naše življenje ni stanje, temveč dogajanje. Biti na poti pomeni biti na način, da zmoreš vedno znova zapustiti ustaljenost in tvegati nov začetek.

Družabnost je ena izmed važnih postavk programa. Ob vsaki pavzi se razbohota in težko jo je prekiniti in stopiti v šotor (letos se mi je zdel še posebno svetel s prosojnimi stenami, predvsem pa s pogledom na zeleno in skalnato ozadje za predavatelj). Zato je čas kosila še kako dobrodošel za klepet brez meja.

Zaključno predavanje je imel dr. Žiga Turk, minister Vlade RS za šolstvo, izobrazbo, kulturo in šport.

Skušal je najti pot za odgovor vprašanju, zakaj se slovenska družba sedaj nahaja v globoki vsestranski (finančni, politični in moralni) stiski. Poglobiti bi se morali namreč v izginotje moralnega kapitala slovenske družbe. Minister Turk je izhajal iz vzorca ameriškega misleca in znanstvenika Jonathana Haidta, ki je vrednote zahodne družbe razdelil na te pojme: skrb (zlasti s socialnega vidika), poštenost, svobodo, pripadnost, spoštovanje avtoritete in svetost. Ti temelji so povsem enakopravni. Ljudje, ki se prepoznavajo v levičarskih taborih, čutijo v sebi prve tri pojme, desničarji pa nosijo v sebi prizadevanje do vseh šestih. Taka razdeljenost je celo prirojena, moralni čut pa je prizadet, ko se ta razklanost v družbi polarizira in je čutiti, da je seštevek teh pojmov (3 proti 6) orodje/orožje nasprotnih si barikad. Predavatelj je ugotavljal, kako več moralnih temeljev omogoča večjo prisotnost socialnega in moralnega kapitala v vsaki družbi, ne nazadnje tudi slovenski. Pravo načelo ni zato »ne stori drugemu to, kar ne bi želel, da bi kdo tebi to storil«, ampak »ne storiti drugemu, kar on noče, da se mu stori«. Slovenska družba je bila v preteklosti dokaj tradicionalna, v njej je namreč sobivalo vseh šest pojmov. Danes pa so pojmi pripadnosti, spoštovanja avtoritete in svetosti izrinjeni: dejansko niso sestavni elementi državnega čuta, so pa obratno načela, ki slovensko družbo delijo. Dogodek, ki je tem pojmom odvzel pravico do 'slovenskega državljanstva', je bila revolucija. Odtlej se je slovenska družba ustavila pri najnižjem skupnem imenovalcu, kar danes onemogoča tvorni dialog. Tovrstna omejitev kopičenja moralnega kapitala prinaša ogromno škodo.

GB, Novi glas

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Nič se ne spremeni v tej sliki argentinske politike, kar bi vzbujalo upanje na pozitivne spremembe. Vlada samovoljno vodi svoj načrt, katerega cilj je absolutna in neskončna oblast. Vemo, da na dolgo roko vsak režim, še tako močan in trden, propade. A kratkoročni pogledi ne obetajo kaj dobrega.

Strah in trepet. Te dni je nek domači komentator spominjal, da Machiavelli v svojem delu Vlada (Il Principe) priporoča princem tega sveta, naj se trudijo, da jih podložniki ljubijo in se jih bojijo. A če ne morejo doseči obojega, je bolj priporočljivo in donosen strah. Nekaj takega si je zastavila sedanja vlada, ki vztrajno preganja vsakega, ki si upa javno izreči kakršnokoli kritiko na njene ukrepe. Vladni srd se zne-se tako na preprostega državljan kot na mogočnejše. Pretekli teden smo bili priča, kako je gospodarski podminister Axel Kicillof zagrozil vodji enega največjih argentinskih podjetij. Paolo Rocca, lastnik podjetniške skupine Techint, je predaval manjši skupini gospodarstvenikov. V sledečem razgovoru je omenil, da državna proizvodnja izgublja kompetitivnost na mednarodnem trgu. Ta trditev je prišla do ušes časnikarke, ki je mnenje objavila v časopisu (Clarín), kar je vzbudilo vladni srd. Kicillof je javno izjavil, da bi bilo treba Rocco uničiti, a ga zaenkrat ne bodo. Podjetnik je nato naslovil na predsednico pismo, v katerem je razložil vsebinsko svojega »pohvalnega« nagovora in nato pojasnil, »kakšen smisel« je imel njegov poznejši komentar glede kompetitivnosti. Predsednica mu je prijazno odgovorila in vrgla krivda »nesporazuma« na novinarje. A nihče v vladni ni zanikal besed Kicillofa, niti jih ta ni prekal. Vse to je del vladne strategije, da strah zamaši usta tistim, ki mislijo drugače. Saj je gospa Cristina sama v enem izmed neskončnih »verižnih« govorov povedala, da se moramo »bati le Boga, in majčkeno tudi mene«. Ali je Rocca povedal kakšno neresnico? Nasprotno: prav te dni je World Economic Forum objavil lestvico kompetitivnosti držav, kjer je Argentina v zadnjem letu nazadovala 9 mest. Na prvem mestu je Švica; Nemčija na šestem; Japonska je deseta. Čile je na mestu 33; Brazilija, 44; celo Peru je 61. Argentina je pristala na mestu 94. A če to danes poveš na glas, ti preti, da ti uničijo podjetje. Res je, da ti ne pošljejo tajne policije. Pridejo davčni uradniki, kar pa je danes skoraj isto.

Tudi guvernerji se bojijo. Za ustrahovanje družbe ima vlada raznolično orodje. Za guvernerje uporablja njihove finančne težave. Od nastopa kirchnerizma je vlada poskrbela, da je skupna blagajna, pri kateri so soudeležene province in se sredstva razdelijo po usklajenem ključu, vedno bolj skromna. Istočasno pa se večja posebni sklad, s katerim vlada razpolaga po mili volji. Tako, na primer, se v ta posebnim sklad steka celoten davek na izvoz, torej vsa sredstva izvoza soje, koruze in drugih pridelkov. V ustavnih spremembi iz leta 1994 (po kateri je Menem lahko ponovno kandidiral) je bilo tudi določeno, da se ta ključ pregleda in spremeni. Po osemnajstih letih ključ še vedno čaka, medtem ko se govori o novi reformi ustave. A nihče od guvernerjev si ne upa glasno protestirati: zapadel bi vladni jezi in ostal brez sredstev celo za najbolj osnovne stroške: plače javnih uslužbencev. To se je dogodilo s Sciolijem; to se dogaja v rodni provinci Kirchnerja, v Santa Cruz. Guverner Peralta, ki ga je »postavila« vlada, je padel v nemilost. La Cámpora (Máximo Kirchner) ga hoče izpodriniti. Koliko časa bo Peralta vzdržal? Strah guvernerjev pa se kaže še na bolj preprost način. Cordobačan De la Sota, ki se tudi upira in upa na predsedniško kandidato, je povabil vse guvernerje na ogled nogometne tekme med Argentino in Paragvajem. Prišel je samo šef vlade avtonomnega mesta Buenos Aires Mauricio Macri. Od ostalih si nihče ni upal.

Ko »plevel« rešuje. Kako to, da kljub padanju kompetitivnosti, inflaciji in nižji rasti država še vedno deluje in vlada trdno stoji? Ker soja podira vse rekorde. Suša v Združenih državah in tudi drugod po svetu je cene poljskih pridelkov pognala v oblake. Letos si država samo od soje obeta 19.800 milijonov dolarjev. In za prihodnje leto računajo na 25 tisoč milijonov. S tako podlago je lahko kljubovati viharjem. Poleg tega ima Argentina za prihodnje leto na obzorju manj odplačil zunanega dolga. Večina teh ogromnih sredstev, s katerimi vlada razpolaga po mili volji, se bo usmerila tako, da bo iz njih pridobila kar največ volilnih simpatij. Skoraj policijski nadzor potovanj v inozemstvo pa bo povzročil razmah notranjega turizma, kar bo tudi izboljšalo stanje nekaterih plasti družbe. Bo to zadoščalo, da se premosti rastoča ljudska nejevolja do vlade? Mnogi upajo, da ne.

Sramoten napad

V Bazovici pri Trstu je v nedeljo 9. septembra potekala osrednja slovesnost v spomin na pred 82 leti ustreljene štiri bazoviške junake. Tradicionalna slovesnost obuja spomin na primorske protifašiste in rodoljube, člane tajne organizacije Tigr, Ferda Bidovca, Franja Marušiča, Alojza Valenčiča in Zvonimirja Miloša, ki so jih 6. septembra 1930 pri Bazovici ustrelili na podlagi obsodbe italijanskega fašističnega posebnega sodišča.

Predsednik odbora za proslavo Milan Pahor je med drugim poudaril, da bi moral spomenik bazoviškim junakom postati spomenik državnega pomena ter da je treba doseči revizijo t.i. prvega tržaškega procesa, na katerem je bila četverica obsojena, in proglasiti junake za nedolžne.

Slovesnosti se je v imenu slovenske vlade udeležila tudi ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmila Novak. Po besedah ministrice Novakove je bil upor proti fašizmu povsem razumljiv in upravičen, saj je Slovincem odvzel pravico do uporabe slovenskega jezika, kulture in celo do imen, ki so jim bila dana ob rojstvu.

Spominsko slovesnost pred spomenikom bazoviškim junakom pa so zasenčili žvižgi. Med govorom mini-

strice za Slovence v zamejstvu in po svetu Ljudmile Novak so, po poročanju medijev, nekateri partizanski praporščaki iz Slovenije izražali svoj odpor proti ministrici. Ti ljudje so priložnost, po izjavi Nove Slovenije, »izrabili za nadaljevanje ideološkega boja proti NSi in slovenski vladi ter s tem okrnili podobo Slovenije v Italiji ... Takšna dejanja odpirajo nove rane v slovenski družbi in ne pripomorejo k življenju v sožitju ter enotnosti slovenskega naroda. Incident nedvomno škodi slovenski manjšini v Italiji in ugledu Slovenije tudi zunaj slovenskih

meja«.

Na provokacijo z izžvižganjem in žaljenjem ministrice Ljudmile Novak v Bazovici so se odzvale tudi slovenske zamejske organizacije, ki vse skupaj, tako desno kot levo usmerjene (pa čeprav slednja nekoliko medlo), obsojajo takšno ravnanje nekaterih članov Zveze borcev. Med drugimi je Svet slovenskih organizacij (SSO) v zvezi z izgredi izjavil:

»SSO izreka ministrici Ljudmili Novak in generalnemu konzulu v Trstu Dimitriju Ruplu solidarnost v zvezi z vse obsodbe vrednimi izgredi, ki so se dogodili pred bazoviškim spomenikom na dan vsakoletne skupne proslave. Posebej ministrica Novakova, ki je zastopala s častno stražo vso slovensko vlado, je bila tarča tipično fašističnega kričanja, psovanja in žvižganja in to s strani večje skupine zastavonošev, ki so v glavnem prišli sem iz onkraj državne meje. SSO se zahvaljuje ministrici Ljudmili Novak za vsestransko konstruktiven govor, ki ga je imela na proslavi, govor poln vere v bodočnost in obsodbe fašističnega režima, ki se je dvajset let izživil nad Slovenci v Italiji ... SSO končno obžaluje, da se je vse to zgodilo na kraju, ki je nam Primorcem svetel kraj, kraj trpljenja in upanja v našo svetlejšo bodočnost.«

POTOVANJE RAST XLI

Prelepa si, zemlja slovenska

Kot domačo nalogo so dijaki RASTi XLI opisali svoje potovanje v Slovenijo. Eno izmed nalog objavljamo v tej številki.

Ogromno časa sem pričakovala to potovanje. Nisem mogla verjeti, da je datum že 28. junija leta 2012. Bili smo

Drugo polovico potovanja smo se pa sprehajali po prelepi Sloveniji. Letos se nam ni posrečilo, da bi šli na Triglav. Bili smo žalostni, ko so nam povedali, da ta izlet odpade. Šli smo pa na Stol. To je najvišja gora v Karavankah in druga najvišja v vsej Sloveniji. Meri 2236 m. Težko je bilo priti do vrha a splačalo se je. Krasen razgled smo imeli. Tudi krstili so nas. Bilo je krasno, nepozabno.

Moj najljubši izlet pa je bil Bled. Zelo lepa pokrajina; a kar mi je bilo najbolj všeč je bilo plavati po jezeru. Do otoka sem prišla s čolnom ter obiskala cerkvico. Zvonila sem z zvončkom in si nekaj zaželela. Nazaj pa sem plavala. Enkratno je bilo! Najlepši del potovanja!

Kmalu je bil čas, ko smo se morali vrniti. Pred odhodom smo si tudi ogledali Benetke. Potem pa na letalo. Po štirinajstih urah smo bili nazaj v Buenos Airesu.

Prisrčno se zahvaljujem vsem staršem in dobrotnikom, ki so omogočili to naše potovanje. Hvala dr. Katici Cukjati za pomoč pri pripravi almanaha. Hvala g. Franciju Znidarju, g. Milanu Magistru, ge Miriam Mehle in gđc. Moniki Oblak, ki ste nas skozi ves mesec z dobro voljo spremljali in omogočili, da smo se tako lepo imeli. Zahvala gre tudi starim

moč pri pripravi almanaha. Hvala g. Franciju Znidarju, g. Milanu Magistru, ge Miriam Mehle in gđc. Moniki Oblak, ki ste nas skozi ves mesec z dobro voljo spremljali in omogočili, da smo se tako lepo imeli. Zahvala gre tudi starim

vsni na letališču. Pred odhodom smo se zbrali v letališki kape in se priporočili Mariji in Bogu. Prosili smo za dobro vožnjo. Gospod Franci Cukjati nam je podal božji blagoslov in podravnateljica srednješolskega tečaja, dr. Katica Cukjati nam je želela uspešno potovanje. Po skupni fotografiji smo pozdravili vso družino, sorodnike in prijatelje, ki so nas prišli posloviti. Potem pa kar na letalo. Naše potovanje se je začelo.

Prispeli smo najprej v Frankfurt. Imeli smo problem z letalom, zato smo v Benetke in v Slovenijo prišli v različnih dneh. Bil je 30. junij, ko sme znova vsi skupaj dobili v dijaškem domu Bežigrad.

Prvo polovico bivanja v Sloveniji smo vsako jutro hodili v mladinsko poletno šolo. Popoldne, po kosilu, smo večkrat šli na sprehod. Večerjali smo ob sedmih. Potem smo se družili, pospravljali sobe ali pisali naloge.

Po dveh tednih se je poletna šola končala. Zelo lepo smo se imeli in se veliko novega naučili; tudi nove prijatelje smo pridobili. Potem smo se za štiri dni odpravili k sorodnikom. Pogovarjali smo se z njimi in jih spoznali.

staršem, staršem in vzgojiteljem, ki so nas naučili slovenski jezik, ter slovensko domovino vtisnili v srce! Vsem skupaj tisočkrat hvala!

Cecilija Urbančič

IZ ZAMEJSTVA IN SVETA

Mladi Slovenci v Državnem zboru

Evropski parlament je uradno razglasil leto 2012 za Evropsko leto medgeneracijske solidarnosti. V tem okviru se je v četrtek 5. julija vršil v veliki dvorani slovenskega parlamenta v Ljubljani »Prvi parlament mladih Slovencev v zamejstvu in po svetu«, na temo medgeneracijskega dialoga. Slovence v Argentini so na tem srečanju predstavljali, ob predsedniku Zedinjene Slovenije Franciju Znidarju, štirje dijaki srednješolskega tečaja: Barbara Kržišnik, Kamila Mehle, Martina Miklič in Matjaž Rožanec, ki so v tistem času skupaj z ostalimi sošolci in voditelji, obiskali Slovenijo na maturantskem potovanju.

V dopoldanskem delu srečanja so problematiko medgeneracijskega povezovanja osvetlili razni predavatelji. Po uvodnem nagovoru dr. Larisa Gaiserja, predsednika upravnega odbora Panevropskega gibanja, je spregovoril mag. Andraž Zgonc iz urada RS za mladino, nato pa je Jasmina Ritlop podala nekaj misli o krepitvi slovenske identitete med mladimi in njihova pričakovanja do Slovenije.

Popoldanski del je pričel s pozdravnim nagovorom

»Argentinska delegacija« na zasedanju

predsednika vlade Janeza Janša. Nato pa so spregovorili predstavniki mladih iz Slovenije, zamejstva in zdomstva pa tudi zastopnik Slovenske Skavtske Organizacije. Večina od njih je najprej opisala način dela v njihovih krajevnih organizacijah in težave s katerimi se spoprijemajo v vsakodnevem delu. Nato pa so govorili tudi o projektih, ki bi lahko vzpodbudili sodelovanje oziroma komunikacijo med mlajšo in starjšo generacijo, kar bi privedlo do povečanja izmenjave znanje in izkušenj med generacijami.

Predlogi in izkušnje sodelovalcev na tem vseslovenskem srečanju bodo, po izjavah organizatorjev, podlaga za nadgrajevanje in oblikovanje politik Republike Slovenije do Slovencev zunaj njenih meja.

Matjaž Rožanec

D.R.F.

Slovenski Socialni Odbor je utrl pot naši emigraciji (3)

Zaključimo z opisom dela, ki ga je za vseljevanje v Argentino slovenskih protikomunističnih beguncev opravil Slovenski Socialni Odbor v Rimu. Pričujoče besedilo je izšlo v koledarju Svobodne Slovenije za leto 1949.

Vidni uspehi delavnosti Emigrantskega odbora v Rimu so pač odhodi številnih beguncev, mnogi izdani vizumi in nabava potnih listov; saj danes skoraj ni slovenskega begunca, ki še ne bi imel potnega lista Mednarodnega Rdečega Križa. Saj smo Slovenci bili v številu izdanih vizumov daleč pred drugimi narodi; saj so bili slovenski begunci edini, katere je PC IRO vodila iz campa v Rim po vizum že davno prej, preden so nato komisije odšle v campe. Kdor koli si je hotel nabaviti vse potrebne dokumente, je to lahko brez nadaljnega storil – in to z minimalnimi stroški.

Ko smo že mislili, da bo emigracija stekla in da bodo begunci vsi v teli elta 1948 prepeljani iz Italije v Argentino, je nastal problem 'sivih'. In kot v posmeh celotni delavnosti za begunce so se prav na zaslisevalnih oddelkih PC IRO zbrali ljudje, ki so služili vsem mogočnim gospodarjem prej kot begunskim koristim. Begunec je vedel, da so mu ti lju-

dje sovražniki, vedel in občutil, da ga spet silijo domov, kamor je lahko brez njihovih nasvetov že prej odšel, ako bi bil s tem sporazumen. Malo beguncev pa ve, koliko intervencij je bilo potrebnih, koliko protestov oddanih in koliko potov storjenih, preden so bili takšni uradniki z PC IRO odstranjeni. Ta zakulisna borba je dobesečno požirala delavnost Emigrantskega odbora. Saj ni bilo malo dela s pripravami 'sivih' transportov, saj ni bilo malo naporov z reševanjem ljudi, katerim je šlo za glavo! Vsega tega begunci skoraj, da ne vedo. In kje je še vsa pošta, prihajajoča z vsega sveta, vsa posredovanja, vsa reševanja; interniranci po italijanskih campih, ki jim je vsak dan grozila nevarnost prisilne vrnitve.

V vsem tem napornem delu so nam bile besede, ki jih je dr. Zimmerman imel nad svojo pisalno mizo - Refugees are people / Begunci so ljudje - vzpodbuda pri nadaljnjem delu in vera v bodočnost, da se število begunskih prijateljev večja. Temu možu - dr. Zimmermannu - in zlasti še admiralu Mentzu, ki je kot novi šef PC IRO za Italijo napel vse svoje sile v blagor beguncev, smo slovenski begunci dolžni globoko zahvalo.

PRIMORSKI BEGUNCI

Komaj je dobro emigracija

slovenskih beguncev iz majske dni leta 1945 stekla, so v trumah začele prihajati prijave primorskih beguncev, umikajočih se pred komunistično zverjo. In spet se je delo začelo znova. Številne prijave so presegle vsako pričakovanje. Ko je bil problem nabave potnih dokumentov že vsakdanja zadeva, je spet posegla vmes PC IRO in zlasti njen zaslisevalni oddelek, ki tem beguncem ni hotela priznati oznake slovenskih beguncev, pač pa jih je na vsak način hotela prikazati svetu kot Italijane.

Težka je bila borba in dolgotrajna, da je končno Emigrantskem odboru uspelo doseči pri PC IRO priznanje slovenske narodnosti in begunstva primorskim beguncem. Dalekosežnost tega priznanja bo možno presoditi šele v bodočnosti.

Novo poglavje borbe s PC IRO in ostalimi merodajnimi oblastmi je bilo, ustanovitev PC IRO podružnice v Gorici in Trstu. S tem niso bila olajšana pota samo primorskim beguncem, pač pa zlasti tistim, ki so še prihajali iz Titovega raja ter se odločevali za begunsko skupnost. S tem, da je bila v Gorici odn. Trstu PC IRO zaslisevalna komisija, se je marsikateri prebežnik izognil koncentracijskega campa in prešel takoj v IRO camp.

grantskega odbora Jožeta Košička, g. Andreja Križmana in g. Janeza Dolšine, ki so neumorno reševali slovenske begunce pred komunistično nevarnostjo - v Rimu na Via del Colli 8.

Ogromno delo je opravil Slovenski Emigrantski odbor v Rimu v zadnjih treh letih. Vsega tega pa ne bi mogel narediti, ako ne bi povsod vodil borbe in začetnih korakov g. minister osebno, ako ne bi ves čas – po odhodu v USA – še nadalje budno skrbel za pospešeno emigracijo. G. minister, ki je kmalu spoznal, da bo treba našim beguncem najti novo domovino, je s svojim delom v velikem svetu rešil tisoče in tisoče slovenskih ljudi, rešil predvsem za dni, ki nas še čakajo.

Vseposvobod v emigrantski delavnosti pa je bilo opaziti silno moralno in finančno podporo, ki jo je slovenskim beguncem nudila Liga ameriških Slovencev. Njej zlasti in njenim predstavnikom se moramo zahvaliti, da je slovenska emigracija v veliki večini rešena in da so naši ljudje spet našli svoj dom v tujini. Brez bratovsko požrtvovalnega dela Lige ameriških Slovencev Slovenci v tujini kot prva politična emigracija v slovenski zgodovini sploh ne bi obstali, se ne bi razvili in niti mogli rešiti toliko naših življenj.

(Konec)

PRIZNANJE AVSTRALSKEMU ISTRANU

Bert Pribac odlikovan

Predsednik republike Danilo Türk je z redom za zasluge odlikoval Berta Pribaca za prizadevno uveljavljanje slovenske istrske kulture in prispevek k premoščanju slovenske politične razdvojenosti.

Kot piše v utemeljivki, je Bert Pribac staroselski Istran, Šavrin. Ko se je zaradi pritiskov takratne službe državne varnosti, naj postane njen sodelavec, leta 1959 izselil iz Slovenije, se je za štiri desetletja povezal s slovensko diasporo. V Avstraliji se je ponovno vpisal na fakulteto, diplomiral iz bibliotekarstva in na svoji poklicni poti dosegel velik uspeh. Med drugim je bil vodja oddelka za medicinsko bibliografijo v narodni knjižnici v Canberri in urednik več tisoč strani obsegajoče bibliografije avstralske medicine in zdravstvenih služb.

Postal je aktiven član slovenske zdomske skupnosti v Avstraliji. Deloval je v društvih, 15 let je vodil slovenski radijski program v Canberri, pisal je za emigrantske časnike in literarne revije ter druge publikacije. Uveljavil se je tudi kot pesnik. Literarna kritika ga je uvrstila med najvidnejše književne ustvarjalce slovenskega izseljenstva. Po vrnitvi v domovino leta 2000 je s prevodi literarnih del v slovenščino in

angleščino ter z v avstralskem tisku objavljenimi razpravami o slovenski kulturi in zgodovini postal pomemben posrednik med avstralsko in slovensko kulturo. Izdal je tudi več esejev in razprav o zdomskem življenju in položaju naše avstralske diaspore.

Kot prisilni emigrant, potomec narodno zavedne primorske družine, iskren kristjan, mož razmišljujočega duha in globoke predanosti slovenstvu, je Bert Pribac v Avstraliji opazoval slovensko politično razklanost in njene posledice. To ga je vodilo k iskanju poti do nacionalne sprave, do sprave s preteklostjo, ki bi Slovincem bolj na široko odprla vrata v ustvarjalno prihodnost. Svoja spoznanja je strnil v razpravah in knjigi ter jih ponudil v premislek vsem Slovincem. Predpogoji za spravo so, kot pravi Pribac, poznavanje in priznavanje objektivnih zgodovinskih dejstev v njihovi celoti ter obžalovanje grehov na obeh straneh.

Tudi v času osamosvajanja se je Bert Pribac izkazal kot zaveden Slovenec. Pri avstralskih oblasteh si je močno prizadeval za priznanje Slovenije. Po vrnitvi v rodno Istro je ostal aktiven v kulturnem in družbenem življenju Slovenije. Dejaven je tudi kot slovenski Istran in zvest zagovornik istrske kulturne avtohtonosti in veljave. Angažiral se je tudi ob vprašanju razmejitve Piranskega zaliva, ko je objavil razpravo o etničnih značilnostih istrskega prostora in njegove zgodovine, ki jo je obogatil s številnimi pričevanji, še piše v utemeljivki.

Od »hohštaplerja« do »muskelfibra«

Alenka Pirman pri idejni zasnovi projekta Arcticae Horulae verjetno ni

pisovanja prevzetih besed iz umetničnega govora se je pozneje razvil v slovar izposojenih nemških besed in bil v likovni različici razstavljen tudi v Nacionalni in univerzitetni knjižnici (NUK) v Ljubljani.

Alenka Pirman je svojo zbirateljsko strast in zbrano gradivo v obliki zastavic razstavila po mizah velike čitalnice Plečnikovega templja slovenske zapisane vsebine. Zbrani in razporejeni germanizmi, uvezeni v tekstilu, so opozarjali na temelj narodne identitete – jezik. Avtorica je s projektom opozorila na govorjene vrinjenke oziroma popačenke, ki jih si-

cer v književnem jeziku ni mogoče uporabljati. To je predstavila v umetnosti, pričemer se je ognila literaturi in to ilustrirala v likovnem mediju.

V Muzeju sodobne umetnosti Metelkova je obiskovalcu na ogled 40 ročno izvezenih zastavic na medeninastih stojalih. Na s križci izvezenih zastavic je iz umetničine zbirke germanizmov izbranih 294 besed, v knjižni izdaji Arcticae horulae pa je bralcem na voljo kar 2.094 gesel. Projekt je bil uvrščen na številne skupinske

razstave, med drugim tudi na drugi trienale slovenske umetnosti U3 leta 1997.

predvidela, da bo zanj potrebovala šest let dela. Projekt, ki se vključuje v retrosučas, je predstavljen v MSUM.

Slovar nemških izposojenk v slovenskem jeziku Arcticae horulae je poimenovan po prvi slovnici slovenskega jezika in je bil izdan leta 1997. V njem je Alenka Pirman zbrala in uredila dolg seznam besed, izposojenk iz nemškega jezika, ki jih pri nas uporabljamo v govornem jeziku. Sprva zabaven projekt za-

V Kanalu niso pozabili na Antona Nanuta

Prosvetno društvo Soča Kanal že več kot trideset let pripravlja festival sodobne resne glasbe, ki nosi ime primorskega skladatelja Marija Kogoja. Po slavnostnem odprtju so prerezali še trak razstave del slikarke Milojke Nanute. Avtorica jo je pripravila ob 80-letnici dirigenta Antona Nanuta, zato bo na njej predstavljenih 80 portretov dirigenta. Letošnji festival je tudi sicer v znamenju visokega jubileja dirigenta Antona Nanuta in skladatelja Pavla Merkuja, ki letos praznuje 85-letnico.

Odprtje se je sklenilo s koncertom *Orchestra di Padova e del Veneto* v kanalski župnijski cerkvi. Orkestru

je dirigiral slavljenelec Nanut, poustvarili pa so dela Alojza Srebotnjaka, Darijana Božiča, Iva Petriča in Vinka Globokarja. Festival se bo nadaljeval s koncerti pianista Ivana Skrta, Slovenskega okteta, dueta violinistke Grazie Raimondi in pianista Olafa Johna Laneria, godalnega kvarteta Calypso ter mladinskim koncertom ob pogovoru z Nanutom. Tudi bo mogoče prisluhniti slavnostnemu koncertu ob obletnici Nanuta, ki bo dirigiral Simfoničnemu orkestru RTV Slovenija. Koncertna prizorišča bodo tudi v Novi Gorici ter na drugi strani državne meje v Trstu, Gorici in Bardu v Benečiji.

G. JOŽE RAZMIŠLJA

Besede

»In Beseda je človek postala«. Iz tega sledi, da je Beseda Bog in je velikega pomena. Bog gleda in vidi samega sebe in o sebi govori, in iz tega nastane Beseda.

Res je važno tudi to, da ta beseda postane človek.

Bog se rodi kot človek. Tudi kot človek je važna oseba, saj si je Bog izbral človeka, da človek postane.

Oba sta važna za človeka: Bog in človek. In Bog je postal človek, da bi ta mogel priti do Boga. Ne da bi postal kakor Bog, kot je Evo skušal hudobni duh.

Tako velik je Bog in tako vzvišen je človek. Oba naj bi bila pri Bogu, ki je hotel človeka imeti pri sebi.

Samo človek je deležen božanstva, ker je Beseda človek postala.

Bog bi si lahko izbral drugače, ne človeka za svojo Besedo. Pa tega ni storil. Samo človeka je tako cenil in ga hotel dvigniti do božanstva.

Prenesimo na človeka in na njegovo besedo. Beseda lahko človeka oživlja, pa tudi ubije. Odvisno je, iz kakšnega srca prihaja. Samo človeku je Bog dal tisti dar govora in njegove besede nam povedo, kakšen je človek. Naj bo naše srce iskreno, da bodo tako tudi naše besede. Jezik uporabimo samo za dobro. Preveč je takih, ki ta najmanjši del telesa (Sveti Jakob) uporabljajo v slabe namene.

Beseda ni konj, pravijo nekateri. To je lahko res, pa tudi ne. Ta lahko koristi, pa mu more napraviti tudi veliko škodo. zato pazimo na vsako besedo, da ne bomo nasprovali božji Besedi.

MLADINSKA KNJIŽEVNOST

Častne liste tudi za slovenske ustvarjalce

Trije slovenski ustvarjalci mladinske književnosti, Danijel Demšar, Bina Štampe Žmavc in Boštjan Gorenc - Pižama, so na 33. kongresu Mednarodne zveze za mladinsko književnost (IBBY) prejeli častne liste zveze.

Kongres je pod naslovom Preseganje meja: prevodi in selitve v drugi polovici avgusta potekal v Londonu.

Demšar je priznanje dobil za ilustracije pesniške zbirke *Roža v srcu Bine Štampe Žmavc* (Mladinska knjiga, 2010), Štampe Žmavčeva za knjigo *Cesar in roža* (Miš, 2009), Gorenc pa za prevod knjige Terry Pratchett in Neila Gaimana *Dobra znamenja* (Sanje, 2010), so sporočili

iz slovenske sekcije IBBY.

Andersenovi nagradi za leto 2012 sta prejela argentinska pisateljica Maria Teresa Andruetto in češki ilustrator Peter Sis. Slovenska sekcija IBBY je za to nagrado - najpomembnejšo na področju mladinske književnosti - nominirala pesnika Toneta Pavčka in ilustratorke Alenko Sottler.

Nagrada za promocijo branja (Asahi Reading Promotion Award) je bila podeljena dvema organizacijama, ki imata v svojih državah pomemben delež pri spodbujanju in razvijanju branja: The Grandmother Storytelling Programme iz Argentine in program SIPAR iz Kambodže. Slovenska sekcija IBBY je zanjo kandidirala Dru-

štvo Bralna značka Slovenije - ZPMS.

Na vzporednih zasedanjih so svoje referate predstavili številni priznani mednarodni strokovnjaki in ustvarjalci mladinske književnosti. V paralelnih sekcijah in na profesionalnih srečanjih za avtorje, ilustratorje, urednike, založnike, raziskovalce, knjižničarje, kritike, pravljicarje, promotorje mladinske književnosti in branja so pozornost namenjali področjem, kot so migracije, medkulturni dialog in razumevanje; prevajanje mladinske književnosti in priredbe za medije; ilustracija v mladinski književnosti; prevajanje in ohranjanje ljudskih pravljic v ustnem izročilu, pripovedovanje.

Novički iz NUKa

PIBERNIKOV ARHIV

Vsak del osebne zbirke pesnikov in pisateljev, ki pride v Rokopisno zbirko NUK, ima svojo zanimivo zgodbo. Podobno je tudi z ostalino pesnika Antona Vodnika (1901-1965). Literarni zgodovinar, profesor France Pibernik, je pred leti uredil izdajo pesnikovih *Zbranih del* in napisal temeljito monografijo o njegovem ustvarjalnem življenju. Prav pred kratkim je Rokopisni zbirki predal

še del pesnikovega arhiva, ki bo pomembno dopolnilo njegovi obsežni zbirčini, ki jo že hranimo v NUK. Posebej zanimiva je rokopisna zbirka pesmi z naslovom *Talita, kumi* (svetopisemski citat iz aramejščine: *Vstani, deklica*), nastali okoli leta 1923, ki jih je Vodnik želel izdati kot svojo tretjo pesniško zbirko zapored. Žal ne vemo, zakaj zbirka nikoli ni izšla v tisku: morda ni bil najbolj zadovoljen s kvaliteto pesmi ali pa se je zgodilo kaj nepredvidenega. Zbirka je tako ostala v rokopisu in vendarle pričča o njegovem ustvarjalnem obdobju, ki sicer ne bi bilo dokumentirano v literarni zgodovini.

Prof. France Pibernik je gradivo pridobil iz dveh virov: fotografije je darovala pesnikova hči, rokopise pa nečakinja pesnikovega brata Franceta, ki je bil tudi sam pesnik, publicist in prevajalec. Vsem se za dar

najlepše zahvaljujemo.

GRIMMOVE PRAVLJICE

Letos mineva 200 let od prve izdaje Hišnih in otroških pravljic bratov Jacoba in Wilhelma Grimma. *Kinder- und Hausmärchen* (1812, 1815), kot se glasi naslov izvirnika, še danes veljajo za najbolj znano in največkrat prevajano nemško knjigo, brata pa za najbolj znamenita zbiralca in zapisovalca ljudskih pravljic.

Razstava, ki bo na ogled med 20. avgustom in 20. oktobrom 2012 v Plečnikovem hodniku NUK, prikazuje revijalne in knjižne izdaje prevodov Grimmovih pravljic v slovenski jezik. Čeprav smo prvi obsežnejši izbor Slovinci dobili razmeroma pozno, se lahko pohvalimo z raznolikimi knjižnimi izdajami, ki jih bogatijo predvsem prepričljivi prevodi in izjemne likovne podobe.

NOVICE IZ SLOVENIJE

»BLAGOSLOVENIJA«!

Na literarni matineji na gradu Štanjel so na festivalu Vilenica že tradicionalno podelili nagrado kristal vilenice. Žirija je med avtorji, ki so se predstavili v vileniškem zborniku in na literarnem branju, izbrala bolgarskega pesnika Rumena Leonidova. Ta je ob tem dejal, da je Slovenija blagoslovljena zemlja in zato „Blagoslovenija“.

NIŽJA, A ŠE VEDNO VISOKA SAMOMORILNOST

Leta 2011 si je v Sloveniji življenje vzelo 437 ljudi, kar je precej manj kot pred desetimi leti, vendar je statistika v primerjavi z evropsko še vedno visoka, je na častniški konferenci poudarila Alenka Tančič Grum z Inštituta za varovanje zdravja. Med samomorilci je bistveno več moških - lani jih je zaradi samomora umrlo 348, žensk pa 89.

MAJHNO IZVAJANJE

Transparency International redno spremlja izvajanje Konvencije o boju proti podkupovanju tujih javnih službenec v mednarodnem poslovanju OECD- Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj. Poročilo »Exporting Corruption? Country Enforcement of the OECD Anti-Bribery Convention. Progress Report 2012« Slovenijo uvršča med države, ki konvencijo izvajajo v majhni meri. Mednarodno poročilo opozarja na nezadovoljivo stopnjo dostopa do informacij o primerih in preiskavah tujega podkupovanja.

Države podpisnice so v poročilu Transparency International razdeljene v štiri kategorije izvajanja OECD Konvencije: aktivno, zmerno, malo in nič. Slovenija se uvršča med države, ki konvencijo izvajajo »malok«. Od podpisa Konvencije naprej Slovenija ne poroča o primeru podkupovanja v mednarodnem poslovanju.

POSLEDICE LETOŠNJE SUŠE

Prve neuradne ocene kmetijskih svetovalnih služb pri Kmetijski gozdarski zbornici Slovenije (KGZS) kažejo, da naj bi letošnja suša na državni ravni povzročila za okoli 128 milijonov evrov škode. Ker ta presega 0,3 promila načrtovanih prihodkov državnega proračuna, bo država najverjetneje razglasila naravno nesrečo. Suša je po ocenah prizadela vsa območja, pri čemer najmanj Gorenjsko in Koroško.

SLABI KREDITI

V javnost so pricurljali podatki iz zaupnega poročila Banke Slovenije, ki razkriva podatke o slabih kreditih v slovenskih bankah. V Novi ljubljanski banki NLB imajo največ slabih posojil SCT, Zvon 1 Holding, Primorje, T2 in Vegrad AM, skupno pa obseg slabih posojil v največji slovenski banki znaša 2,09 milijarde evrov.

BREZPOSELNOST V AVGUSTU

V Sloveniji je bilo avgusta registriranih 106.071 brezposelnih, kar je 0,8 odstotka manj kot julija in 0,9 odstotka manj kot avgusta lani. Povpraševanje delodajalcev se je povečalo, zaposlovanje pa je ostalo na ravni prejšnjega meseca, ugotavlja Zavod RS za zaposlovanje.

PO SVETU

SUVERENOST V KOSOVU

Kosovo je 10. septembra v polnosti zaživel svojo suverenost, saj je od mednarodne skupine za upravljanje sprejelo uradno odločitev o končanju nadzorovane neodvisnosti. Namestnik ameriške državne sekretarke Phillip Reeker je po srečanju s kosovskim premierjem Hashimom Thaciem v imenu ZDA izrazil zadovoljstvo nad končanjem nadzorovane neodvisnosti in začetkom samostojne poti kosovskih ustanov. V Prištino je prispel tudi evropski komisar za širitev Štefan Füle. Kosovo je samostojnost razglasilo 17. februarja 2008. Doslej ga je priznalo 91 držav, med njimi tudi Slovenija. Noče pa Kosovo priznati sosednja Srbija. Njen premier Ivica Dačić je dejal, da Srbija ne sprejema niti nadzorovane niti polne neodvisnosti Kosova.

VIŠJI FRANCOSKI DAVKI

Francoski predsednik Francois Hollande je včeraj napovedal načrt oživitve gospodarstva, del katerega je zvišanje davkov. Da bi znižali proračunski primanjkljaj, vlada namreč načrtuje, da bodo prihodnje leto iz naslova davkov zbrali 20 milijonov evrov več, od tega polovico na račun posameznikov in polovico na račun podjetij. Del sredstev naj bi prispevali tudi najbogatejši. Predsednik, čigar priljubljenost po majskem prevzemu položaja nezadržno pada, je zavrnil kritike o svoji nedejavnosti. V pogovoru za televizijsko postajo TF1 je dejal, da je njegov cilj,

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOMŠKOV DAN

To nedeljo - 23. t. m. - slavimo v Buenos Airesu Slomškov dan. Dan pred stoletnico njegove smrti, ki je bila dne 24. septembra leta 1862. V začetku leta smo proglasili tudi pri nas Slomškovo leto, v katerem naj se vsa društva že med letom pripravljajo na končno slavje, ki je bilo določeno za dan njegove smrtne obletnice v domu, ki nosi njegovo ime.

DR. B. ROZMAN: OBSODILI SO KRISTUSA

... Drama se godi v večnem velikem tednu od cvetne nedelje naprej, menda poljubno kostumirana, v nedoločenem kraju, dasi z zgodovinskimi reminiscencami. To so vsekakor pretežno idealistične sestavine igre. ... Režiserjeva zasluga je tudi spretna porazdelitev igralcev in postavitev dohoda in odhoda že iz dvorane in v dvorani ali recimo porinjenju prizorišča v prostor za gledalce. G. Jeločnik je kreiral velikega duhovna Ano; rekli bi, da je bila vloga prav zanj napisana, ker je v njej nastopil ves Jeločnik. Igralsko najbolj izdelan je bil Kajfja g. Borštnika; žal da v govoru včasih malo manj jasen kot Jeločnik. Pač pa sta z govorom kot tudi z igro v celoti zadovoljila gg. Rezelj in Markež, kar je tembolj omembe vredno, ker sta se ta dva igralca naredila že v emigraciji. ...

M.M.

SLOVENC V ARGENTINI OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V družini Metoda Mavriča in njegove žene ge. Marjetice roj. Šabič so 17. t. m. dobili sinčka. Srečni družini naše čestitke.

SLOVENSKA VAS

Slovenska vas ni več »daleč«

S tlakovanjem avenide Gen. San Martin, bolj poznane pod imenom Santa Fe, je dokončno izginil tramvaj št. 53, ki bo pač ostal neločljivo povezan z ustanovitvijo Slovenske vasi. Namesto njega je začel voziti s postaje Retiro, preko Constitucióna nov, moderen omnibus št. 18. Iz Constitucióna do »ovinka« rabi komaj 35 minut. S tem napredkom se je naša vas zelo približala naseljencem ostalih naselbin.

NAPREDEK V SLOVENSKEM DOMU

Slovenskemu domu sta bila v zadnjem času prizidana sva stranska prostora. Z izvršitvijo tega dela se je pomagalo, da se zdaj slovenski šolski pouk lahko vrši v štirih oddelkih. ...

Svobodna Slovenija, 20. septembra 1962 - št. 38

da se brezposelnost v roku enega leta zmanjša.

SVETOVNA BREZPOSELNOST MLADIH

Mednarodna organizacija za delo ocenjuje, da se bo brezposelnost mladih po svetu zaradi dolžniške krize v območju evra še povečala. Globalna stopnja brezposelnosti med mladimi zdaj znaša 12,7 odstotka, do konca leta 2017 pa se bo dvignila skoraj na 13 odstotkov. Kriza v območju evra traja že drugo leto, njeni vplivi pa se širijo in zaustavljajo gospodarstva od vzhodne Azije do Latinske Amerike, ugotavlja poročilo mednarodne organizacije. V prihodnjih letih se bo tako stopnja brezposelnosti med mladimi zvišala kljub pričakovanjem, da bo v kriznih državah območja z evrom nekoliko upadla. V razvitem svetu naj bi se sicer stopnja brezposelnosti med mladimi s 17,5 odstotka do leta 2017 znižala za dve odstotni točki, a pozor, ne zaradi zaposlitev, ampak zato, ker je pričakovati, da se bodo razočarani mladi dokončno umaknili s trga dela in prenehali iskati delovno mesto.

RESUMEN DE ESTA EDICION

SE COMPLICA

La situación en Eslovenia no es nada fácil. Para analizar las perspectivas se reunieron en Bruselas el primer ministro Janez Janša y el encargado del Grupo Euro Jean-Claude Juncker. Ambos coincidieron en la urgencia de implementar las reformas económicas necesarias para sacar a Eslovenia de su actual y difícil situación. Janša enfatizó que es esta la última oportunidad que tiene el país, de resolver el problema por sí sólo. De no hacerlo, deberá pedir ayuda externa y las reformas le serán impuestas desde la Unión Europea. El parlamento debatirá las medidas en la segunda quincena de este mes. (Pág. 1)

VIAJE DE ESTUDIO DE LA RAST XLI

Como parte de las actividades del Srednješolski tečaj los estudiantes del último año debían escribir sobre su viaje a Eslovenia. Una de las tareas la publicamos en este número como crónica del viaje de la RAST XLI que partió el 28 de junio con destino final a Eslovenia y que, por problemas en los vuelos, el numeroso grupo se reencontró el 30 de junio en Bežigrad. En la primera mitad del viaje, los estudiantes participaron de un curso de idioma esloveno (por la mañana iban a clase, por las tardes había excursiones, para muchos después de la cena era el tiempo de 'hacer la tarea'). Finalizado el curso visitaron a sus familiares por cuatro días. En la segunda mitad de la estadía en Eslovenia viajaron por el hermoso país. La cima a conquistar por el grupo no fue Triglav, sino Stol, la segunda cumbre más alta de Eslovenia. La excursión favorita de Cecilija (la cronista) fue Bled porque el regreso desde la isla lo hizo nadando en el lago; "¡fue genial!" afirma.

Otro artículo, en este caso de Matjaž, describe el encuentro del que participó junto a otros tres estudiantes en el Parlamento esloveno bajo el título "El primer parlamento de jóvenes eslovenos del exterior" que fue realizado en el contexto del Año europeo de la Solidaridad entre las Generaciones, proclamado por el Parlamento Europeo. Así fue como el 5 de julio pasado, varios oradores trataron la problemática de la integración inter-generacional. Por la tarde, el primer ministro Janez Janša comenzó con un discurso de bienvenida y luego hablaron representantes de los jóvenes de Eslovenia y de los jóvenes eslovenos en el mundo. Las sugerencias expresadas en la reunión servirán de base para la mejora en la política de Eslovenia, para los eslovenos por el mundo. (Pág. 3)

ELECCIONES PRESIDENCIALES 2012

La embajada de la república de Eslovenia en la Argentina informa a los ciudadanos eslovenos que la fecha de la elección presidencial es el domingo 11 de noviembre de 2012 y de haber una segunda vuelta la misma será el 2 de diciembre del corriente. ¿Cómo votar? Los ciudadanos eslovenos con residencia legal permanente en el extranjero recibirán automáticamente el material electoral a la dirección que consta en el padrón electoral. La papeleta de votación estará vacía, de modo que el elector escribirá el nombre del candidato por el que emite su voto y luego envía el sobre a Eslovenia (las instrucciones están incluidas en el sobre que recibirán en su domicilio). Preste atención porque recibirá la papeleta de la primera y segunda vuelta, así que complete la que corresponda. Es decir, en esta oportunidad no habrá que hacer un círculo en el nombre del candidato sino que deberá escribirse el nombre. La lista definitiva de candidatos se dará a conocer el 23 de octubre. Tenga en cuenta que si no desea votar por correo, puede hacerlo el 11/11/12 en la Embajada de 9 a 17 horas (Av. Santa Fe 846, CABA) con DNI en mano. Respecto del padrón: si no está seguro que sus datos sean los correctos o cambió de domicilio, etc. hágaselo saber al personal de la embajada (4894 0621 ó vba@gov.si) para que actualicen sus datos.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Franci Žnidar / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar in esloveniau@gmail.com Za Društvo ZS: Franci Žnidar / Urednik: Tone Mizerit

Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Cecilija Urbančič in Matjaž Rožanec.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 500.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 635.-; beli papir \$ 710.-; Bariloche; \$ 560.-; obmejne države Argentine, 215.- US dol.; ostale države Amerike, 225.- US dol.; ostale države po svetu, 235.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 165.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucía Bogataj

Monseñor Marcón 3317 B, San Justo

Tel. 4441-1264/1265

TTS VIAJES

Alenka Vivod

5294/3884

155/660/0859 - avivod@ttsviajes.com

GREGOR BATAGELJ, turistični vodnik v Sloveniji. Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098.

E-naslov: mgbatagelj@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI

Dobovšek & asociados - odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel./Fax: 4602-7386.

E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com

Dra. Ana C. Farreras de Kocar - Suscesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y Jueves de 15 a 18 hs. Belgrano 181 - 6º B (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4469-2318 Cel.: 15-6447-9683

E-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

VALUTNI TEČAJ
V SLOVENJI

11. septembra 2012

1 EVRO 1,28 US dolar

1 EVRO 1,24 KAD dolar

1 EVRO 6,00 ARG peso

OSEBNE
NOVICE

Krst

2. septembra je bil krščen v cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi **Sebastian Zarnik**, sin Aleksandra in Rotije roj. Grbec. Botra sta bila Elizabeta Grbec por. Burja in Andrej Zarnik. Krstil ga je g. Mirko Grbec. **Srečni družini čestitamo!**

Poroka

V soboto, 8. septembra, sta se v podružnični cerkvi sv. Vida pri Lukovici poročila **Cecilija Fink** in **Miha Cerar**. Poročni prič sta bili ženina sestra Metka Cerar por. Horvat in nevestina prijateljica Ivana Simčič. Med poročno mašo ju je poročil dr. France Šuštar. **Mladoporočencema obilo božjega blagoslova!**

Smrt

V Hurlinghamu je umrl **Janez Koščak** (84); v Buenos Airesu s. **Marija Štefe**, usmiljenka (85); v Rosario **Mirko Šušteršič** (91).

Naj počivajo v miru!

Slomškova proslava
Slovenskih osnovnih šol

v soboto, 29. septembra

Novomeški potapljači
so čistili Krko

Klub za podvodne aktivnosti Novo mesto je priredil tradicionalni, že 19. potop s čiščenjem Krkine struge **EKO 2012 - potapljači za čisto Krko**.

Akcija je potekala na območju med nekdanjo tovarno Novoteks in železniškim mostom, v Novem mestu pa se je zbralo približno 80 udeležencev iz vseh slovenskih in sosednjih hrvaških potapljaških klubov.

Kot je predstavnik novomeškega kluba Aleša Blatnik povedal, so ekološko akcijo ponovili na območju, ki so ga v preteklih letih že očistili, vendar pa so se zaradi vandalizma in objestnosti nekaterih tam v zadnjem času pojavili novi odpadki. Predvsem različni zabojniki, nakupovalni vozički, prometni znaki, oprema bližnjih gostinskih lokalov in podobno, je navedel.

S svojim delovanjem želijo tudi ozavestiti someščane in drugo lokalno prebivalstvo, ki se vsako leto vse bolj množično odziva na njihove pozive in akcije, pri čiščenju reke pa so jim tudi letos pomagali novomeška ribiška družina in straški rafting klub, je še povedal Blatnik. Po podatkih novomeškega Kluba za podvodne aktivnosti so tamkajšnji potapljači z akcijo čiščenja Krkine struge v njenem celotnem toku začeli leta 1993, ker so takrat ugotovili, da je odpadkov pod vodo toliko, da jih ne bomo zmogli očistiti sami, pa se jim je porodila zamisel, da bi v prihodnje akcije vključili vse svoje slovenske kolege. Tako je nastala ekološka akcija, ki so jo kmalu začeli posneti tudi drugje po državi.

Hrana za zdravje

Citrusi. Vitamin C, ki ga citrusi vsebujejo, ugodno vpliva na imunski sistem telesa, pomaga ranam, da se lažje celijo ter telesu pri vsrkavanju železa. Poleg tega je vitamin C tudi antioksidant in ščiti celice pred poškodbami prostih radikalov. Če ste pod stresom, potem posezite po pomarančah, limonah, limetah, grenivkah ali ostalih citrusih, saj imajo ti visoko vsebnost vitamina C. Dobra izbira so tudi papaja, kiviji ali banane, ki bodo tudi izboljšale vaše razpoloženje.

Ingver. Ingver pospešuje prekrvavitev in ugodno vpliva na razbolele mišice, slabost ter tudi na glavobol. Lahko ga zaužijete kot dodatek čaju ali soku, sladokusci pa lahko poskusite ingverjevo marmelado.

Stročnice. Fižol, grah, leča in ostale stročnice vsebujejo mikroelement cink, ki pomaga imunskemu sistemu telesa, da se lažje bori proti boleznim. Sicer pa je cink nujno potreben tudi za normalno rast in ohranjanje zdravja.

OBVESTILA

SOBOTA, 15. septembra:

60-letnica Rožmanove šole v San Martinu

NEDELJA, 16. septembra:

51. obletnica Slomškovega doma

ČETRTEK, 20. septembra:

ZSMŽ San Martin vabi na mesečni sestanek ob 16h v Domu. Imeli bomo praznovanje in tombolo. Vsi prisrčno vabljeni!

PETEK, 21. septembra:

Začetek duhovnih vaj za moške in žene. Vodil jih bo gospod župnik Igor Grohar.

SOBOTA, 29. septembra:

Proslava šolskih otrok na čast Antonu Martinu Slomšku

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 30. septembra:

Kosilo upokojencev in prijateljev, ob 13. uri v Našem domu San Justo. Vsi prisrčno vabljeni!

NEDELJA, 7. oktobra:

Mladinski dan na Pristavi

SOBOTA, 13. oktobra:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 14. oktobra:

56. obletnica Našega doma v San Justu

SOBOTA, 20. oktobra:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Indijski film v postojnski jami

Slovenija je večkrat prizorišče tujih filmov, predvsem zaradi svojih naravnih lepot. Tokrat je filmska ekipa iz Indije del ljubzenskega filma posnela tudi v Postojnski jami.

Vendar so ob tem nastali zapleti. Dovoljenje od Agencije RS za okolje in prostor je namreč koncesionar dobil, čeprav Zakon o varstvu podzemnih jam dovoljuje le snemanje dokumentarnih in promocijskih filmov. O filmski ekipi, ki je film snemala na več prestižnih lokacijah v Sloveniji, se je v preteklih dneh veliko govorilo - tudi v smislu, da je to pomembna promocija za Slovenijo. A ob fotografijah 50-članske filmske ekipe v Postojnski jami se poraja kar nekaj vprašanj. Eno je, kako je koncesionar Postojnske jame sploh dobil dovoljenje za snemanje, drugo pa, ali številne komercialne dejavnosti v eni najlepših naravnih znamenitosti v Sloveniji in njenemu življu povzročajo škodo. »Po mojem mnenju toliko komercialnih dejavnosti v Postojnsko jamo ne sodi. Tudi prejšnji koncesionar je pripravljaval komercialne dejavnosti, a to so bile večinoma kulturne prireditve oziroma koncerti, kot to določa uredba o koncesiji za Postojnsko jamo. Za vsak dogodek posebej smo morali pridobiti tudi soglasje Zavoda za varstvo narave v Novi Gorici, kjer so bili pri izdajah dovoljenja vedno zelo strogi, saj želijo jamo zaščititi. Če nismo izpolnili vseh njihovih pogojev, soglasja nismo dobili ali pa so nam takoj poslali inšpekcijo. Zakonodaja dovoljuje le snemanje dokumentarnih in promocijskih filmov, zato se sprašujem, kdo in na podlagi česa je dovoljenje v primeru komercialnega filma izdal,« je povedal sogovornik, ki je v Postojnski jami delal v času prejšnjega koncesionarja, a želi ostati anonimni. »Dogodki v Postojnski jami potekajo po vnaprej določenih pravilih - za vsak dogodek moramo pridobiti soglasje in izpolniti več pogojev, s katerimi bi preprečili škodljiv vpliv na jamo,« je pojasnil Marjan Ba-

tagelj, predsednik Upravnega odbora Postojnska jama, d. d., ki ima zadnji dve leti koncesijo za jamo. »Tudi obiskovalcem jame v resnici težko prepovemo fotografiranje in snemanje, saj za to ni zakonske podlage. Jih pa

opozarjamo, saj je doživljanje jame brez nenehnega fotografiranja veliko lepše.« Po Batageljevih besedah takšno fotografiranje sicer nima stranskih škodljivih vplivov. Kot je še pojasnil, je bilo v preteklih letih snemanj v jami veliko več, saj ni bilo nikakršnih predpisov, ki bi tako početje omejevali. »Zdaj je tega bistveno manj, že v dveh letih, odkar smo dobili koncesijo, je skrčeno na minimum.« Kot je še pojasnil Batagelj, so vedno odprti za strokovne in znanstvene projekte, medtem ko komercialnih snemanj po njegovih besedah v Postojnski jami ni. »Tudi v primeru indijskega filma lahko rečemo, da ni šlo za komercialni projekt, temveč za promocijo - ne nazadnje je ekipa lahko posnela le tiste dele jame, ki smo jim jih želeli pokazati.«

Festival
slovenskega filma

Na Festivalu slovenskega filma, ki bo letos potekal že petnajstič, bodo med 27. in 30. septembrom v Portorožu prikazali 66 filmov, od tega 43 v tekmovalnem programu.

Festival bo odprl film Šanghaj Marka Naberšnika. Sicer pa bo letošnja izdaja po besedah direktorice festivala Marije Mardonovič v marsičem prelomna. Nekateri najnovejši slovenski filmi bodo namreč prvič prikazani na DCP kopijah, ki v svetovni filmski distribuciji postopoma nadomeščajo 35mm filmske kopije. Projekcije na digitalnem nosilcu bodo potekale v Amfiteatru portoroškega Avditorija, ki lahko sprejme kar 1700 gledalcev. Letošnji festival bo, kot je izpostavila, ponudil tudi obsežen strokovni in izobraževalni program.

SLOVENCİ IN ŠPORT

DVE MEDALJI V TROSKOKU

Marija Šestak, slovenska rekorderka, je zmagala na atletskem mitingu v italijanskem Roveretu v troskoku s 14,07 m (veter -1,3 /s) in premagala tudi četrto z Ol v Londonu Rusinjo Tatjano Lebedevo, nekdanjo olimpijsko zmagovalko in trikratno svetovno prvakinja na prostem.

Marija Šestak si jes tretjim mestom (14,10 m) priborila medaljoše na atletski diamantni ligi v Bruslju.

PARAOLIMPIJCI
DOSEGLI ENO MEDALJO

Slovenska paraolimpijska reprezentanca, ki je nastopala na igrah v Londonu, se je že vrnila v domovino. Prvo ime ekipe je bil tokrat strelec Franček Gorazd Tiršek, dobitnik srebrne medalje, Slovenci pa so v Londonu posegli še po številnih visokih mestih tik za stopničkami. Slovenija je imela na londonskih igrah 22 aktivnih udeležencev, ki so se pomerili v šestih panogah.

PRED KVALIFIKACIJAM
SKOK NAVZGOR

Svetovni in evropski prvaki Španci so na novi lestvici Mednarodne nogometne zveze Fife ostali na vrhu, preden evropska moštva odprejo kvalifikacije za mundial leta 2014. Slovenija je s 33. napredovala na 24. mesto.

SLAB ZAČETEK

Slovenska nogometna reprezentanca je v 1. krogu kvalifikacij za svetovno prvenstvo leta 2014, ki ga bo gostila Brazila, v Stožicah izgubila proti Švici z 0:2. Za Švico, ki je od 76. minute igrala brez izključenega TranquillaBarnette, sta zadela Granit Khaka v 20. in GökhanInler v 51. minuti.

MEDALJE MLADIM KANUISTOM
IN KAJAKAŠICI

Kanuista Luka Božič in Sašo Taljat sta na evropskem prvenstvu za mladince in mlajše člane v slalomu v Solkanu v kategoriji do 23 let osvojila nov naslov evropskih prvakov. Njun uspeh je ponovila kajakašica Eva Terčelj, ki je prav tako ubranila naslov in se vnovič povzpela na najvišjo stopničko, evropski naslov pa so osvojili tudi kanuisti ekipno. Simon Brus, ki prvo leto nastopa med mlajšimi člani, je med kajakaši osvojil drugo mesto.

PRVIČ ZLAT

Slovenski badmintonist Iztok Utroša, najboljši slovenski igravec na svetovni badmintonski lestvici, je zmagovalac mednarodnega prvenstva Slovaške. Utroša je v finalu turnirja, na katerem je nastopilo 62 igralcev, premagal češkega igralca Jakuba Bitmana in dosegel prvo zmago na turnirju za svetovno lestvico.